

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

2019.gada 23.maijā Nr.1-5/86

**Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes
priekšniekam Imantam Mitrošenko**
kanc@vidzeme.vp.gov.lv

Zināšanai:
**Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes
Valkas iecirkņa priekšniekam
Sergejam Majoram**
sergejs.majors@vidzeme.vp.gov.lv

*Par vizīti Valkas iecirkņa
īslaicīgās aizturēšanas vietā*

Tiesībsarga biroja Pilsonisko un politisko tiesību nodaļas juridiskais padomnieks Juris Siļčenko, vecākais jurists Matīss Malojlo un Prevencijas daļas vecākā juriste Sandra Garsvāne 2019.gada 10.aprīlī bez iepriekšēja brīdinājuma apmeklēja Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Valkas iecirkņa īslaicīgās aizturēšanas vietu (turpmāk – ĪAV). Vizītes laikā informāciju sniedza Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Valkas iecirkņa darbinieki V.Rosolovskis un S.Jacino.

Tiesībsarga biroja pārstāvji apskatīja Valkas iecirkņa ĪAV telpas un pagaidu turēšanas telpu, veica pārrunas ar ĪAV amatpersonām un intervēja vienu kriminālprocesuālajā kārtībā ievietotu personu.

[1] Pagaidu turēšanas telpa

Valkas iecirknī ir ierīkota neliela izmēra pagaidu turēšanas telpa ar slēdzamām restotām durvīm un pie grīdas piestiprinātu solu, kurā ir mākslīgais apgaismojums. Minētajā telpā vienlaicīgi varētu atrasties divas personas. Tādējādi, Valkas iecirknī netiek ievērota Ministru kabineta 2009.gada 7.jūlija noteikumu Nr.735 “Kārtība, kādā personas tiek ievietotas un turētas pagaidu turēšanas vietās, un prasības šādu vietu aprīkošanai”

8.punktā paredzētā prasība, ka pagaidu turēšanas vietā izvietoj atsevišķi sievietes un vīriešus, kā arī nepilngadīgos un pilngadīgos.

Saskaņā ar ĪAV darbinieku sniegto informāciju, pagaidu turēšanas telpā personas tiek ievietotas uz laiku, ne ilgāku par četrām stundām. Savukārt, pirms personu ievietošanas minētajā telpā, tās tiek pārmeklētas, par ko attiecīgajā žurnālā tiek veikti ieraksti par personas nodotajām mantām un/vai arī izņemtajiem priekšmetiem.

Norādāms, ka Valkas iecirkņa pagaidu turēšanas telpā nav ierīkota videonovērošana, kas apgrūtina darbinieku pienākumu veikšanu, jo minētajā telpā notiekošais nav caurskatāms no dežūrdaļas puses.

Vispārējie apstākļi ĪAV

Iepazīstoties ar vispārējiem apstākļiem Valkas ĪAV tika konstatēts, ka kopumā telpas ir sliktā tehniskā stāvoklī un puse no esošajām kamerām neatbilst Aizturēto personu turēšanas kārtības likuma 7.panta un arī Ministru kabineta 2016.gada 16.novembra noteikumos Nr.726 "Higiēnas prasības īslaicīgās aizturēšanas vietā" noteiktajām prasībām. Turklāt, kopumā visas ĪAV telpas izskatījās netīras, īpaši saimniecības telpa, mazgāšanās telpa un atsevišķa tualetes telpa.

Bija vērojams arī atbilstoša dabiskā apgaismojuma trūkums, kas kopumā, jebkurai personai nonākot ĪAV telpās rada nomāktības sajūtu. Turklāt, Valkas ĪAV kopējais telpu plānojums nav piemērots personām ar kustību traucējumiem un personām, kuras pārvietošanas rīcībā.

Valkas ĪAV kopumā ir 8 slēgtas telpas aizturēto turēšanai (kameronas), kurās ir paredzētas vietas 15 personām, atsevišķa telpa procesuālo darbu veikšanai, mazgāšanās telpa un tualetes telpa, iežogots laukums pastaigām un saimniecības telpa (tiek izmantota kā virtuve darbinieku vajadzībām).

Norādāms, ka Valkas ĪAV ir iekārtota viena telpa, kas paredzēta vairāku funkciju veikšanai – procesuālo darbību veikšanai, personu apskates telpa un telpa biometrijas datu iegūšanai un fotografēšanai. Tādējādi, Valkas ĪAV netiek ievērotas Aizturēto personu turēšanas kārtības likuma 2.pantā noteiktās prasības par īslaicīgās aizturēšanas vietā paredzētajām telpām noteiktu funkciju veikšanai.

ĪAV priekštelpā, blakus dežuranta darba vietai, pie sienas atrodas piestiprināta informācija par aizturēto personu tiesībām latviešu, angļu un krievu valodās, kā arī informācija par normatīvajos aktos noteiktajiem principiem un ĪAV dienas kārtību. Tomēr akcentējams, ka teksta izvilkums no Aizturēto personu turēšanas kārtības likuma ir bijis izdrukāts vecajā redakcijā un nesniedz pilnvērtīgu informāciju par aizturētās personas tiesībām ĪAV. Proti, Aizturēto personu turēšanas kārtības likuma 5.panta 6.² daļa nosaka, ka "*nepilngadīgajam aizturētajam īslaicīgās aizturēšanas vietā ir tiesības uz vienu stundu ilgu satikšanos vienatnē ar ne vairāk kā diviem tuviniekiem, ja tas netraucē kriminālprocesa mērķa sasniegšanu. Tuvinieki satikšanos iepriekš saskaņo ar procesa virzītāju*".

Atbildot uz jautājumu, vai Valkas ĪAV nonāk arī nepilngadīgās personas, ĪAV darbinieki paskaidroja, ka šogad tādi gadījumi nav bijuši. Turklāt, nav bijuši arī gadījumi, kad nepilngadīgās personas būtu lūgušas tikšanos ar saviem tuviniekiem.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, aicinu Valkas ĪAV darbiniekus sekot līdzi aktuālajiem grozījumiem normatīvajos aktos, kas ir attiecināmi uz ĪAV paredzētajiem apstākļiem, aizturēto personu tiesību ievērošanu un turpmāk ievērot minēto kārtību.

Tiesībsarga biroja darbinieki izlases kārtībā iepazīs ar ierakstiem atsevišķos Valkas ĪAV reģistrācijas žurnālos (“Aizturēto, apcietināto, notiesāto personu reģistrācijas žurnāls”, “ĪAV turamo personu izvešanas no kamerām reģistrācijas žurnāls”, “Pastaigu un dušas apmeklējuma reģistrācijas žurnāls” (tika norādīts, ka tiek atzīmēts arī fakts, ja aizturētā persona atsakās no pastaigas vai dušas apmeklējuma), “Medicīniskās apskates reģistrācijas žurnāls”).

Pienesumi Valkas ĪAV ir atļauti saskaņā ar Ministru kabineta 2006.gada 11.aprīļa noteikumos Nr.289 “Noteikumi par īslaicīgās aizturēšanas vietas kamerā glabāšanai atļauto priekšmetu sarakstu” noteikto apjomu un kārtību.

ĪAV darbinieki norādīja, ka pēdējā gada laikā, Valkas ĪAV tiek ievietotas tikai kriminālprocesa kārtībā aizturētās personas. Savukārt, administratīvā soda izciešanai personas tiek nosūtītas uz ĪAV Cēsīs vai Valmierā.

Saskaņā ar ĪAV darbinieku sniegto informāciju, kā laba tika novērtēta sadarbība ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbiniekiem un juridiskās palīdzības sniedzējiem. Piemēram, pie aizdomām par veselības pasliktināšanos tiek saukta neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde un nepieciešamības gadījumā aizturētās personas tiek hospitalizētas. Pēc personu lūguma ĪAV ir pieejams arī dežūrējošo advokātu saraksts, kā arī nepieciešamības gadījumos tiek pieaicināti tulki.

Valkas ĪAV ir paredzēta koplietošanas telpu videonovērošana. Norādāms, ka saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.153 “Kārtība, kādā policija veic novērošanu, izmantojot tehniskos līdzekļus, kā arī šādas novērošanas rezultātā iegūto datu apstrādi” (spēkā kopš 2017.gada 21.marta) 4.punktā noteikto, īslaicīgās aizturēšanas vietā ievietotās personas novērošanu veic 48 stundas no brīža, kad persona ievietota īslaicīgās aizturēšanas vietā (izņemot apcietinātās un notiesātās personas, kuras pārvietotas no izmeklēšanas cietuma vai brīvības atņemšanas iestādes). Pamatojoties uz iepriekš minēto, Valkas ĪAV netiek nodrošinātas normatīvajos aktos noteiktās prasības.

Saskaņā ar ĪAV darbinieku sniegto informāciju, ikdienā ĪAV atrodas tikai viens policijas darbinieks, jo kopumā Valkas ĪAV tiek ievietots samērā neliels personu skaits. Savukārt nepieciešamības gadījumā ĪAV tiek pieaicināts policijas darbinieks no Valkas iecirkņa dežūrdaļas. Tādējādi radušās problēmsituācijas gadījumā, ĪAV esošā amatpersona vienatnē objektīvi nevarēs nekavējoties reaģēt uz notiekošo, lai sniegtu nepieciešamo palīdzību un vienlaicīgi sazināties ar citiem darbiniekiem vai palīdzības dienestiem. Kā rezultātā, var tikt apdraudēta gan pašas amatpersonas drošība un dzīvība, kā arī sabiedrības drošība kopumā, ja notiks ieslodzīto personu bēgšanas mēģinājums.

[2] Personu ievietošana ĪAV

Pirms ievietošanas ĪAV persona tiek ievietota procesuālo darbību veikšanas telpā, kur tiek veikta personas pārmeklēšana. Kā jau tika norādīts iepriekš, Valkas ĪAV ir iekārtota tikai viena telpa, kas vienlaikus ir paredzēta vairāku funkciju veikšanai – procesuālo darbību veikšanai, personu apskates telpa un telpa biometrijas datu iegūšanai un fotografēšanai.

Saskaņā ar ĪAV darbinieku sniegto informāciju, kamerās glabāšanai aizliegtie priekšmeti un mantas tiek izņemti un tiek glabātas skapī pie ĪAV dežuranta (katrai kamerai ir iedalīts atsevišķs plaukts).

Ikvienas personas pārmeklēšana tiek fiksēta attiecīgajā žurnālā. Ņemot vērā, ka Valkas iecirknī strādā abu dzimumu darbinieki, ĪAV darbiniekiem nav bijušas problēmsituācijas ar pretējā dzimuma aizturēto personu pārmeklēšanu.

Valkas ĪAV darbinieki norādīja, ka pirms ievietošanas kamerā, ikvienai personai tiek izskaidroti iekšējās kārtības noteikumi un dienas kārtība ĪAV, kā arī tiek izsniegta gultas veļa un higiēnas preces, par ko žurnālā tiek veiktas attiecīgās atzīmes.

Personu pārvietošana ārpus kamerām tiek reģistrēta attiecīgajā žurnālā, norādot personas vārdu, uzvārdu, izvešanas mērķi un laiku, kā arī citu informāciju.

Gadījumos, ja persona vēlas sazināties ar advokātu, Valkas ĪAV ir pieejams dežūrējošo advokātu saraksts un personai jebkurā laikā ir iespēja satikties ar savu likumisko aizstāvi.

Ja persona vēlas nosūtīt korespondenci (piemēram, tiesai, iesniegumu tiesībsargam, vēstuli radniekiem u.c.), tad Valkas ĪAV darbinieki ir pretīmnākoši un no Valkas iecirkņa ir iespējams saņemt gan papīru vēstuļu rakstīšanai, gan pastmarkas un arī aplokšnes, to tālākai reģistrēšanai un nosūtīšanai adresātiem. ĪAV darbinieki norādīja, ka, piemēram, iesniegums tiesībsargam tiktu nosūtīts slēgtā aploksnē un netiktu pārbaudīts. Papildus, ikviena persona var vērsties ar rakstisku sūdzību un/vai priekšlikumiem par apstākļiem Valkas ĪAV un administrācija šādas sūdzības izvērtēs.

[3] Kameras ĪAV

Valkas ĪAV kopumā ir 8 kameras, kurās ir paredzētas vietas 15 personām. Vizītes laikā apskatītās kameras kopumā bija sliktā tehniskā stāvoklī un tajās būtu nepieciešams veikt remontdarbus.

Saskaņā ar darbinieku sniegto informāciju, pārsvarā personas tiek ievietotas 4 kamerās, kurās ir ierīkoti sanitārie mezgļi un ir gultas, bet kurās vienlaicīgi var tikt ievietotas ne vairāk kā 8 personas. Savukārt pārējās 4 kamerās sanitārie mezgļi nav ierīkoti, kā arī tajās nav ierīkotas gultas, bet ir tās saucamās "lāvas", līdz ar to ĪAV darbinieki cenšas tajās kamerās personas neievietot.

Norādāms, ka neskatoties uz Valkas ĪAV darbinieku apgalvojumu, ka minētajās 4 kamerās, kuru tehniskais aprīkojums pilnībā neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, personas netiek ievietotas, jau pati šādu kameru esamība pirmšķietami norāda, ka tās var tikt izmantotas situācijās, ja kopumā Valkas ĪAV nonāks vairāk kā 8 personas vienlaicīgi.

Divvietīgajās kamerās ir izvietotas divas gultas un viens neliels plauktiņš. Savukārt, sols kamerās nebija ierīkots. Pamatojoties uz iepriekšminēto secināms, ka Valkas ĪAV netiek ievērotas Aizturēto personu turēšanas kārtības likuma 7.panta piektās daļas 2.punktā noteiktās normas, attiecībā uz kamerās nepieciešamā inventāra nodrošinājumu.

Valkas ĪAV tika konstatēts, ka četrās kamerās, kurās ir iekārtoti sanitārie mezgļi, bet ūdens padeve ir iespējama tikai no kameras ārpusē, t.i., no ĪAV gaitēņa. Tādējādi, kamerās esošajām personām patstāvīgi nav iespējams noskalot ūdeni sanitārajam mezgļam - to var izdarīt tikai ĪAV darbinieks.

Vēršam Jūsu uzmanību, ka šādi sanitārie apstākļi ĪAV kamerās ir pielīdzināmi pie cilvēka cieņu pazemojošiem apstākļiem un, raugoties no vispārējiem cilvēktiesību standartiem, tiek uzskatīti par nepieļaujamiem attiecībā pret personām, kuras atrodas īslaicīgās aizturēšanas vietā.

Valkas ĪAV kamerās tiek nodrošināta mākslīgā ventilācija un mākslīgais apgaismojums. Savukārt, ienākot kamerās, bija jūtams sasmacis gaiss. Norādāms, ka kamerās tika konstatēts arī nepietiekšs dabiskais apgaismojums, jo stikla bloki logu ailēs nenodrošina pietiekamu dabisko apgaismojumu.

Papildus kamerās nav ierīkotas signālpogas ĪAV darbinieku izsaukšanai un nepieciešamības gadījumos personas ir spiestas klauvēt pie kameras durvīm. Saskaņā ar darbinieku sniegto informāciju, iepriekš signālpogas kamerās ir bijušas, taču tajās ievietotās personas tās ir salauzušas.

Ņemot vērā, ka Valkas ĪAV faktiski netiek veikta videonovērošana, lai novērstu iespējamus drošības riskus un problēmsituācijas, ieteicams ierīkot attiecīgās signālpogas ĪAV darbinieku izsaukšanai.

Valkas ĪAV tika konstatēta atsevišķa kamera, kura savu funkcionālo uzdevumu un tajā esošā aprīkojuma dēļ pilnībā neatbilst Aizturēto personu turēšanas kārtības likuma un Ministru kabineta 2016.gada 16.novembra noteikumos Nr.726 "Higiēnas prasības īslaicīgās aizturēšanas vietā" paredzētajām prasībām. Savukārt, saskaņā ar Valkas ĪAV darbinieku sniegto informāciju, šajā telpā tiek ievietotas personas stiprā alkohola reibumā un tā pildot tā saucamās atskurbtuves funkcijas. Vēršam Jūsu uzmanību, ka saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajiem principiem, šādu telpu ierīkošana ĪAV nav paredzēta, tādējādi Valkas ĪAV līdz šim pieņemto praksi, ievietot šajā telpā personas stiprā alkohola reibumā būtu nekavējoši jāpārtrauc. Turklāt, saskaņā ar likuma "Par policiju" 12.panta pirmās daļas 9.punktā noteikto, policijas darbiniekam ir tiesības personas, kuras alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu lietošanas rezultātā zaudējušas spēju patstāvīgi pārvietoties vai orientēties vai var nodarīt kaitējumu apkārtējiem vai pašas sev, nogādāt iestādēs, kas sniedz atskurbšanas pakalpojumus, ārstniecības iestādēs vai mājoklī¹.

Pamatojoties uz iepriekš minēto aicinu nekavējoši pārtraukt Valkas ĪAV kameras Nr.8 izmantošanu, lai nepieļautu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu.

Vienlaikus vēršu uzmanību, ka kopumā Valkas ĪAV kameru lielums un arī tajās izvietoto sanitāro mežglu lielums nepieļauj pat varbūtību, ka tajās varētu iekļūt un izciest piespiesto sodu personas ar kustību traucējumiem, kā arī personas, kuras pārvietojas riteņkrēslā.

[4] Higiēna ĪAV

Vizītes laikā Valkas ĪAV tika konstatēts, ka kopumā visas telpas bija slikti uzkopotas, turklāt mazgāšanas telpā un arī saimniecības telpā atradās gan netīrā veļa, gan mazgāšanas līdzekļi, kas radīja priekšstatu par problēmām ar Valkas ĪAV telpu uzkopšanu. Turklāt, mazgāšanas telpā atradās arī priekšmeti un mantas (piemēram, trepes), kuri nekādā veidā nav saistīti ar minētās telpas funkcijām.

Saskaņā ar Valkas ĪAV darbinieku sniegto informāciju, ĪAV koplietošanas telpu uzkopšana notiek regulāri, pēc nepieciešamības. Savukārt kamerās uzkopšana notiek tikai tad, kad persona atbrīvo kameru. Tādējādi, visu laiku, kamēr personas atrodas kamerās, tās faktiski netiek uzkopotas.

Vizītes laikā tika konstatēts, ka visās apskatītajās kamerās sanitārie mežgli ilgstoši nav tīrīti un faktiski ir sarūsējuši. Tomēr uz Tiesībsarga biroja pārstāvju jautājumu, cik bieži ir paredzēta telpu uzkopšana un kurš to veic, Valkas ĪAV darbinieki nesniedza precīzu informāciju.

Pamatojoties uz iepriekš minēto secināms, ka Valkas ĪAV netiek nodrošinātas Ministru kabineta 2016.gada 16.novembra noteikumu Nr.726 "Higiēnas prasības īslaicīgās aizturēšanas vietā" 2., 5. un 12.punktā noteiktās prasības, attiecībā uz īslaicīgās aizturēšanas vietas telpu un to aprīkojuma uzturēšanu tīrībā un darba kārtībā.

¹ 2019.gada 14.marta "Grozījumi likumā "Par policiju""

Attiecībā uz mazgāšanās telpu norādāms, ka arī tajā ūdens padeve tiek regulēta tikai no telpas ārpusē, t.i., no ĪAV gaitēna, kas pielīdzināms pie cilvēka cieņu pazemojošas un necilvēcīgās rīcības. Turklāt, mazgāšanās telpā arī bija vērojama netīrība un neatbilstošas mantas (trepes, lupatas u.c.).

Valkas ĪAV darbinieki norādīja, ka visām ĪAV ievietotajām personām tiek izsniegta sega, matracis, gultas veļa, spilvens, kā arī higiēnas preces - zobu pasta, zobu birstes un ziepes. Tāpat tika norādīts, ka pēc personas lūguma tiek nodrošināta arī iespēja izmantot mazgāšanās telpu un nepieciešamības gadījumā ĪAV darbinieki ir pretimnākoši, izsniedzot dvieļa vietā palagu, lai pēc dušas apmeklējuma persona varētu noslaucīties.

Norādāms, ka arī mazgāšanās telpā personas ar kustību traucējumiem, kā arī personas, kuras pārvietošanas rīcībās iekļūt nevarēs, jo tās kopējā platība nav atbilstoša minimālajam izmēram, lai persona rīcībās varētu tajā iebrauk/izbraukt, kā arī veikt atbilstošus manevrus.

[5] Pastaigu nodrošināšana ĪAV

Valkas ĪAV ir neliels pastaigu laukums, kura augšējā daļa ir restota, kā rezultātā sliktos laikapstākļos personām nevar tikt nodrošinātas pastaigas svaigā gaisā. Minētajā pastaigu laukumā tiek veikta videonovērošana, tajā ir pieejams āra apgaismojums un izvietots viens vecs krēsls.

Norādāms, ka līdzīgi, kā tas tika konstatēts ĪAV telpās, arī pastaigu laukums izskatījās ilgstoši nekopts. Lai gan ĪAV darbinieki norādīja, ka smēķēšana ĪAV nav atļauta, tomēr vizītes laikā pastaigu laukumā konstatētais cigarešu izsmēķu daudzums pirmšķietami ļauj apšaubīt ĪAV amatpersonu apgalvojumu ticamību un Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprītes likumā un Aizturēto personu turēšanas kārtības likumā noteikto smēķēšanas aizlieguma ievērošanu.

Norādāms, ka arī pastaigu laukums Valkas ĪAV nav pieejams personām ar kustību traucējumiem un personām, kuras pārvietošanas ar rīcībām, jo nokļūšana uz pastaigu laukumu ir saistīta ar vairāku šķēršļu šķērsošanu – gaitēnos ir vairāki sliekšņi, kurus persona rīcībās nevarēs pārvarēt.

[6] Ēdināšana ĪAV

Saskaņā ar Valkas ĪAV darbinieku sniegto informāciju, personu ēdināšanas pakalpojumus nodrošina privātais komersants, ar kuru ir noslēgts līgums.

ĪAV ir paredzēta ēdienāšana trīs reizes dienā (vienu reizi dienā tiek nodrošināts arī siltais ēdiens), kura daudzums un kvalitāte ir atbilstoša. Norādāms, ka arī no aptaujātās personas sūdzības par ēdiena kvalitāti un daudzumu nav saņemtas.

[7] Personu aptauja

Vizītes laikā tika intervēta viena persona, kas tika nogādāta no Valmieras. Persona norādīja, ka ir informēta par savām tiesībām, atrodies ĪAV. Personai tika izsniegti nepieciešamie higiēnas līdzekļi, kā arī tika sniegta informācija par dušas apmeklēšanas iespējām.

Attiecībā uz ĪAV piedāvāto ēdināšanu personai nav bijuši aizrādījumi un tā esot atbilstoša.

Jautājumā par nepieciešamajiem uzlabojumiem Valkas ĪAV aptaujātā persona norādīja, ka kamerā ir tumšs apgaismojums un neatbilstošas labierīcības.

[8] Tiesībsarga secinājumi un rekomendācijas

Nemot vērā Tiesībsarga biroja darbinieku vizītes laikā konstatētās neatbilstības normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kopumā Valkas ĪAV telpu slikto tehnisko stāvokli, kā arī apstākļus, kuru rezultātā ieslodzītajām personām var tikt nodarītas ciešanas, aicinu izvērtēt Valkas ĪAV turpmākas izmantošanas lietderību, apsverot varbūtību par tā slēgšanu.

Savukārt gadījumā, ja Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvalde paredzēs arī turpmāk izmantot Valkas ĪAV, aicinu izvērtēt un ievērot turpmāk norādītās rekomendācijas:

1. Nodrošināt Valkas ĪAV ar atbilstošu darbinieku skaitu, normatīvajos aktos noteikto funkciju izpildei;

2. Nodrošināt Valkas ĪAV atbilstību vides pieejamības prasībām;

3. Nodrošināt Ministru kabineta 2009.gada 7.jūlija noteikumu Nr.735 "Kārtība, kādā personas tiek ievietotas un turētas pagaidu turēšanas vietās, un prasības šādu vietu aprīkošanai" 8.punktā paredzēto prasību, ka pagaidu turēšanas vietā izvietoti atsevišķi sievietes un vīrieši, kā arī nepilngadīgos un pilngadīgos;

4. Nekavējoši risināt situāciju, vai nu slēdzot visas kameras, kurās vispārējie sadzīves apstākļi ir neatbilstoši Aizturēto personu turēšanas kārtības likuma 7.panta piektās daļas 2.punktā noteiktajām prasībām, vai arī veikt nepieciešamos remontdarbus, nodrošinot visu normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu ilgtermiņā;

5. Nekavējoši pārtraukt kameras Nr.8 izmantošanu, kura neatbilst Aizturēto personu turēšanas kārtības likuma un Ministru kabineta 2016.gada 16.novembra noteikumu Nr.726 "Higiēnas prasības īslaicīgās aizturēšanas vietā" noteiktajām prasībām;

6. Izvērtēt iespēju veikt nepieciešamos remontdarbus, lai uzlabotu vispārējos sadzīves apstākļus Valkas ĪAV telpās;

7. Nodrošināt, ka sadzīves apstākļi ĪAV kamerās atbilst vispārpieņemtajiem cilvēktiesību standartiem, risinot problēmjautājumu attiecībā uz ūdens padevi sanitārajiem mezgliem, kā arī ūdens padevi mazgāšanās telpā;

8. Nodrošināt ĪAV telpās dabisko vai mākslīgo ventilāciju;

9. Nodrošināt ĪAV kamerās atbilstošu dabisko un mākslīgo apgaismojumu;

10. Nodrošināt, ka kamerās tiek ierīkotas signālpogas ĪAV darbinieku izsaukšanai;

11. Nodrošināt Aizturēto personu turēšanas kārtības likuma 2.pantā noteiktās prasības par īslaicīgās aizturēšanas vietā paredzētajām telpām noteiktu funkciju veikšanai (proti, - atsevišķu telpu procesuālo darbību veikšanai, personu apskates telpu, telpu biometrijas datu iegūšanai un fotografēšanai);

12. Nodrošināt atsevišķas noliktavas ierīkošanu, kurā tiktu glabāta personām paredzētā gultas veļa;

13. Nekavējoši nodrošināt Ministru kabineta 2016.gada 16.novembra noteikumu Nr.726 "Higiēnas prasības īslaicīgās aizturēšanas vietā" 2., 5. un 12.punktā noteiktās prasības attiecībā uz regulāru un pilnvērtīgu ĪAV telpu uzkopšanu;

14. Nodrošināt ĪAV ievietoto personas videonovērošanu atbilstoši Ministru kabineta noteikumos Nr.153 "Kārtība, kādā policija veic novērošanu, izmantojot tehniskos līdzekļus, kā arī šādas novērošanas rezultātā iegūto datu apstrādi" noteiktajām prasībām;

15. Nekavējoši nodrošināt Valkas ĪAV Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā un Aizturēto personu turēšanas kārtības likumā noteikto smēķēšanas aizlieguma ievērošanu;

16. Regulāri sekot līdzi visiem grozījumiem normatīvajos aktos, nodrošinot, ka personām izsniegtā informācija par aizturēto personu tiesībām atbilst Aizturēto personu turēšanas kārtības likuma aktuālajai redakcijai. Papildus nodrošināt, ka arī pie ĪAV dežuranta darba vietas atrodamā informācija un izvilkumi no normatīvajiem aktiem ir noformēti, ņemot vērā pēdējos aktuālos grozījumus;

17. Nodrošināt, lai ĪAV mazgāšanās telpā un arī citās telpās nebūtu atrodami priekšmeti un mantas, kas nav saistītas ar konkrēto telpu funkcijām.

Aicinu iepazīties ar sniegtajām rekomendācijām, kā arī veikt nepieciešamās darbības cilvēktiesību ievērošanas nodrošināšanai Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Valkas iecirknī, informējot tiesībsargu par rekomendāciju izpildi viena mēneša laikā no šī dokumenta saņemšanas brīža.

Pateicos par vizītes laikā amatpersonu sniegto informāciju un sadarbību ar Tiesībsarga biroja pārstāvjiem.

Ar cieņu
tiesībsargs

J.Jansons

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu